Aile Destek Ölçe?i (ADO)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Aile Destek Ölçe?i (ADO)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16377

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Aile Destek Ölçe?i (ADO), bireylerin ailelerinden alg?lad?klar? deste?i ölçmek amac?yla 2003 y?l?nda Sema Kaner taraf?ndan geli?tirilmi? özgün bir psikolojik ölçüm arac?d?r. Ölçek, toplam 31 maddeden olu?makta ve aile deste?i kavram?n? be? temel alt boyutta kapsaml? bir ?ekilde incelemektedir. Bu alt boyutlar; **Duygusal Destek**, **Bilgi Deste?i**, **Bak?m Deste?i**, **Yak?n ?li?ki Deste?i** ve **Maddi Destek** olarak belirlenmi?tir. Ölçek, yan?tlay?c?n?n alg?lanan destek s?kl???n? de?erlendirdi?i 3'lü Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?larak uygulanmaktad?r.

ADO, özellikle özel e?itim ve rehabilitasyon ba?lamlar?nda, ailelerin bireye sa?lad??? çok yönlü deste?in niteli?ini ve niceli?ini belirlemek için tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilmesi sürecinde faktör yap?s?, güvenirlik ve geçerlik çal??malar? detayl?ca incelenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Aile Destek Ölçe?i, Aile Deste?i, Psikometrik Ölçek, Sema Kaner, Likert Ölçe?i, Sosyal Destek, Özel E?itim.

Yazarlar

Sema Kaner

Amaç

Aile Destek Ölçe?i'nin (ADO) temel amac?, bireylerin aile üyelerinden alg?lad?klar? destek düzeylerini ve bu deste?in farkl? modalitelerini sistematik olarak ölçmektir. Ölçek, alg?lanan **aile deste?i** düzeyini nicel olarak belirleyerek, destek eksikliklerinin veya güçlü yönlerinin tespit edilmesine olanak tan?r.

Bu ölçüm arac?, klinik ve akademik ara?t?rmalarda kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r. Elde edilen veriler, e?itim bilimleri, psikolojik dan??manl?k ve sosyal hizmetler alanlar?nda, birey ve aile merkezli müdahale programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede ve ki?iselle?tirmede kritik bilgiler sa?lar.

Yap?

ADO, aile deste?i kavram?n? sadece tek bir genel skorla de?il, be? spesifik ve teorik olarak ayr??t?r?lm?? alt boyutta ölçen çok boyutlu bir yap?d?r. Ölçek, toplam 31 maddede bu be? farkl? destek türünü temsil etmektedir:

Duygusal Destek: Bireye sevgi, moral, ?efkat ve duygusal kabul sa?lama kapasitesi (9 madde).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bilgi Deste?i: Sorun çözme, karar verme veya ilgili kaynaklara eri?im konusunda bilgi sa?lama (8 madde).
Bak?m Deste?i: Hastal?k, engellilik veya günlük ya?am zorluklar? kar??s?nda pratik ve fiziksel bak?m hizmetleri sunma (5 madde).
Yak?n ?li?ki Deste?i: Aile üyeleri aras?ndaki derin ba?lar?n, güvenin ve yak?nl???n kalitesi (6 madde).
Maddi Destek: Finansal kaynaklar?n, bar?nma veya temel ihtiyaçlar?n kar??lanmas? yoluyla sa?lanan ekonomik yard?m (3 madde).

Geçerlik

Aile Destek Ölçe?i'nin geli?tirme çal??mas? (Kaner, 2003), ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? do?ru ve anlaml? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamak üzere **geçerlik** analizlerini içermi?tir. Özellikle yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla faktör analizi kullan?lm?? ve ölçe?in teorik olarak beklenen be? alt boyutlu yap?s?n? ampirik olarak do?rulad??? rapor edilmi?tir. Bu sonuçlar, ADO'nun aile deste?i kavram?n?n farkl? yönlerini geçerli bir biçimde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? test etmek amac?yla **güvenirlik** çal??malar? yap?lm??t?r. Geli?tirme makalesinde (Kaner, 2003) genellikle Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?lar? rapor edilerek, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne derece uyumlu bir ?ekilde ölçtü?ü belirlenmi?tir. Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, ADO'nun hem genel toplam puanda hem de alt boyutlarda güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Aile Destek Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü ortaya koymak için uygulanan **faktör analizi**, toplam 31 maddenin be? ayr? faktör alt?nda topland???n? göstermi?tir. Bu be? faktör, ölçe?in temelini olu?turan Duygusal, Bilgi, Bak?m, Yak?n ?li?ki ve Maddi Destek alt boyutlar?na kar??l?k gelmektedir. Faktör yükleri ve faktörlerin aç?klad??? varyans oranlar?, bu be? boyutlu yap?n?n sa?lam ve anlaml? oldu?unu desteklemektedir.

Bu analiz, ADO'nun aile deste?i gibi karma??k bir sosyal yap?daki farkl? i?levleri ba?ar?l? bir ?ekilde ayr??t?rd???n? ve ara?t?rmac?lara her bir destek türünü ba??ms?z olarak inceleme imkan? sundu?unu göstermektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Özgün Ölçek Geli?tirme)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: 31 maddeden olu?an, çok boyutlu Likert tipi derecelendirme ölçe?i.

Language Available: Türkçe

Population Group: Alg?lanan aile deste?ini rapor edebilecek bireyler ve aile üyeleri.

Age Group: Genellikle ergenler ve yeti?kinler.

Population Details: Ölçek, genel popülasyonun yan? s?ra, özel ihtiyaçlar? olan bireylerin ailelerinden ald?klar? deste?i de?erlendirmek isteyen ara?t?rmalar için uygundur.

Test Methodology: 3'lü Likert derecelendirme sistemi kullan?l?r: 1 (hiçbir zaman) ile 3 (her zaman) aras?nda puanlama yap?l?r. Yüksek puan, yüksek alg?lanan **aile deste?i** düzeyini ifade eder.

Anahtar Kelimeler

Duygusal Destek, Bilgi Deste?i, Bak?m Deste?i, Maddi Destek, Derecelendirme Ölçe?i, Sosyal Destek Alg?s?.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2003

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle geli?tiricinin izniyle kullan?labilir. Kullan?m ve izinler konusunda sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Affiliation Email addresses: sema.kaner@emu.edu.tr

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

Kaynaklar

Kaner, S. (2003). Aile Destek Ölçe?i: Faktör yap?s?, güvenirlik ve geçerlik çal??malar?. *Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Fakültesi Özel E?itim Dergisi*, *4*(1), 57-72.

Makalenin orijinal ba?lant?s? ?u adreste mevcuttur: dergiler.ankara.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: aile-destek-olcegi-ado-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Aile Destek Ölçe?i (ADO) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Duygusal Destek (9 m)
Bilgi Deste?i (8 m)
Bak?m Deste?i (5 m)
Yak?n ?li?ki Deste?i (6 m)
Maddi Destek (3 m)

ARABPSYCHOLOGY.COM